

Per un sindicalisme alternatiu

l'esquerda

www.cg tense.pangea.org • cg tense@cgtcatalunya.cat • DL 36887/92

Federació
d'Ensenyament
de CGT
de Catalunya
Via Laietana, 18,
Planta 9
08003 Barcelona
Tel. 93 310 33 62

Febrer 2018

VAGA GENERAL FEMINISTA 8 DE MARÇ

Des del moviment feminista s'ha iniciat un procés que ens porta a una VAGA el 8 DE MARÇ, un procés que estem duent a terme unides contra el patriarcat i disposades a donar la batalla per construir unes vides millors.

Entenem que el món no funciona sense nosaltres, volem PARAR-HO TOT I DEMOSTRAR AL MÓN, als governs, a la societat que som imprescindibles, que sense nosaltres el món no funciona, sense nosaltres no hi ha ni producció ni reproducció. **Volem fer vaga per aturar el món.**

I diem PROU a totes les violències que patim en tots els àmbits i espais de les nostres vides: en la llar, la feina, els espais públics: transport, carrers, places; amb la parella, la família, l'entorn laboral, la societat i les institucions de l'Estat.

PER QUÈ FEM VAGA?

- Fem vaga per poder viure amb dignitat, vaga per cuidar-nos.
- Per ser propietàries dels nostres cossos, els nostres desitjos i les nostres vides.
- Perquè hi hagi criteris clars d'actuació per protegir a les dones i les seves filles i fills dels seus agressors.
- Perquè no poden continuar les violències masclistes i del mercat que ens tracten com objectes, possessions del mercat, dels homes que ens violen, assetgen, maltracten i assassinen. Però també de les institucions i les seves lleis que

reproduïxen actituds i conductes masclistes.

- Denunciem les lleis per no garantir el dret al fet que totes les vides siguin sostingudes sense discriminar-ne cap. Exigim respecte social i que les Esglésies no segueixin incidint, ni volent controlar les nostres vides.

- Perquè volem tenir una sanitat pública i de qualitat que no tracti com malalties la vida de les dones. Que la medicina dels homes reconegui i respecti els nostres cossos i les nostres vides.

- Perquè cessi la criminalització de les persones emigrants i de les lluites socials antiracistes.

- Perquè les dones ens declarem insubmises de les fronteres que sostenen el racisme, els CIEs, i les deportacions de vides.

ON FEM VAGA?

En els nostres treballs. Perquè el patriarcat i el capital, formen una aliança criminal. La divisió del treball ens condemna a la precarietat. Exigim que es respecti i es dignifiqui el nostre treball. Denunciem que a les dones, se'ns dificulti doblement l'accés a l'ocupació, no volem més ocupació precària, temporal, jornades parcials i horaris incompatibles amb el treball de cures que

se'ns imposen. Exigim que s'acabi amb la bretxa salarial, la desigualtat en les pensions, l'assetjament sexual i per raó de sexe en els centres de treball.

A les nostres aules. Perquè volem una educació pública, laica i feminista. Volem un sistema educatiu que reconegui tota la nostra diversitat, com a dones lesbianes, bisexuals, transexuals, intersexuals, sense gènere, queers, etc.

De cuidar. Perquè el nostre treball reproductiu queda invisible i està desvaloritzat pel sistema, per ser un treball que únicament pertany a l'àmbit de les dones. El sistema es col·lapsaria sense el nostre treball quotidià de cures.

Cal que s'eduqui en la col·laboració i implicació de la tasca de les cures a tota la societat,

conscienciar entorn d'elles, per dignificar-les i poder redistribuir-les. No volem ni suportem més seguir sent les úniques responsables invisibles de les cures de les persones.

De consumir. Per demostrar que sense nosaltres no funcionen els mercats dels nostres barris, dels nostres pobles, de les nostres ciutats, que sense consumir, no hi haurà fronteres, no hi haurà carnisseres i no hi haurà consumidores. Per construir un consum alternatiu que respecti els nostres drets i les nostres vides.

Fem una crida a tota la societat perquè segueixi la Vaga General i participi activament en totes les mobilitzacions i accions que es duguin a terme.

LA COEDUCACIÓ O EDUCACIÓ FEMINISTA A LES ESCOLES I INSTITUTS

Reflexions per a professores i estudiants per preparar la vaga feminista del dia 8 de març

A l'escola, que sembla el lloc social més igualitari en el desenvolupament de la vida de les persones, les nenes, les noies i les professores també patim la discriminació de gènere i moltes violències, en una pràctica quotidiana que hem acceptat com a normal.

El patriarcat s'ha instal·lat en tots els àmbits de la cultura i, també, en l'educació. Una educació androcèntrica on l'antropologia, la filosofia, la visió del món i de la cultura són tractades des del punt de vista masculí. Per pal·liar aquesta discriminació masculista, en el terreny de l'educació a Catalunya tenim algunes lleis d'obligat compliment que inclouen la coeducació. Paradoxalment, però, aquestes lleis o no s'apliquen o ho fan de manera molt esbiaixada i circumstancial. (*Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes*, en els articles 2.1.m i 43.1.d. *Llei 1/2014, de 10 d'octubre*, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. *Llei 5/2008, de 24 d'abril*, del dret de les dones a eradicar la violència masculista. *Llei 12/2009, de 10 de juliol*, d'educació).

Instruccions de començament de curs. Coeducació per a les persones de referència dels consells escolars de centre

És cert que tots els continguts curriculars en els centres educatius porten el segell de la igualtat, però poques vegades recullen la coeducació. Totes les pedagogies modernes i plans d'innovació porten el segell de la igualtat. Però ni la igualtat, ni la paritat són la coeducació. Perquè la pregunta obligada és a qui o a què

ens referim quan parlem d'igualtat. Quin és el referent d'aquesta igualtat? Quina és la unitat de mesura per establir una suposada igualtat? I ens trobem que el referent d'aquesta igualtat és sempre masculí (home de raça blanca, occidental i heterosexual). Aquest continua sent el paradigma. Tenim una igualtat formal dins el món de l'educació, però no tenim en compte la diferència sexual ni cap altra diferència. I passa sovint que, a l'escola, la igualtat porta a un concepte erroni perquè planteja que les actituds i els actes de les nenes o de les noies s'han d'assemblar al fer dels nens, quan hauria de ser més aviat a l'inrevés: els nens s'haurien d'assemblar més a les nenes. Sobretot en tot allò que les dones hem fet tant bé al llarg dels temps.

Davant la violència masculista imposada pels sistemes neoliberals dels mercats econòmics, la coeducació és una manera d'educar per preservar allò important per a la vida de les persones, una forma d'aprendre a respectar, a estar al món amb una perspectiva diferent; la coeducació és viure la diferència com una riquesa, amb respecte cap el nostre entorn familiar, social i natural, que fomenta la creativitat i els sabers d'una manera més propera a la vida i a l'experiència. El nostre país i la nostra escola han de poder viure i parlar de llibertat amb claredat i sense por ni imposicions de cap mena. Per això, la coeducació a les

escoles i instituts no és un tema anecdòtic sinó que és un tema central molt actual amb tot el que ens està passant a Catalunya i transversal a tot el procés educatiu.

Molts dels problemes de disciplina, fracàs escolar i violència que ens trobem en els centres escolars, són d'arrel i de concepció masclista, expressats socialment de moltes maneres. La masculinitat tradicional està en crisi, ningú no vol ser sexista i menys a l'escola, però el masclisme està present, intrínsecament, en la gran majoria de comportaments conflictius a la societat i a les aules. L'educació feminista proposa d'oferir marcs i dinàmiques diferents. **La coeducació no és, però, un mètode pedagògic, sinó una manera de veure la relació educativa entre les i els mestres i els nens i nenes i d'impartir els continguts de qualsevol matèria curricular visibilitzant les dones i la seva aportació al món i a la vida.**

Els nens, nenes i les adolescents que tenim a les aules estan en unes etapes crucials del seu desenvolupament personal i de la seva socialització i és evident que la diferència sexual hi juga un paper fonamental. I, a més d'afectar les noies, afecta especialment els nois perquè la masculinitat té dificultat en trobar models positius que no siguin els de la cultura patriarcal i androcèntrica. Només una educació feminista pot ajudar a buscar nous camins. És urgent, per tant, que es visibilitzi i s'ensenyi el que les dones hem portat al món, en les ciències, en l'art, en el llenguatge, en la història, en l'antropologia o en la investigació. La coeducació és una porta oberta que permet incorporar a les aules allò que és important per a les persones. Per tant, estem parlant de coeducació quan, en qualsevol activitat d'aprenentatge, en qualsevol disciplina o nivell

educatiu, els continguts de l'Educació incloguin alguns d'aquests objectius:

- Implicar el cos.
- Expressar el gènere o el conjunt de normes culturals que afecten aquest.
- Lligar aprenentatges amb el ser i el sentir.
- Visibilitzar i valorar les aportacions de les dones a la civilització, especialment la cura de la vida.
- Comptar amb totes les diferències.
- Qüestionar els estereotips socials.
- Preservar la cura, la creativitat i la llibertat.
- Respectar la Terra i els entorns naturals.

En canvi, són signes evidents d'una acció no coeducativa els següents:

- Menyspreu per les tasques que tradicionalment fan les dones. Aquest punt de vista obeeix a creences antigues que sempre han defensat que el sexe masculí és superior al femení.
- Supremacia del món masculí com a mesura de tot discurs universal, social, cultural, científic o artístic, que proposa com a únic cànon, l'androcèntric.
- Rellevància de les fites masculines en tots els camps del coneixement i, en canvi, invisibilització de la presència de les dones en camps iguals o similars.
- Utilització de la violència ja sigui física, psicològica o oral en les relacions entre les persones.

Aquest any, el dia 8 de març, tenim convocada Vaga feminista, mestres, professores, alumnes, personal laboral, dones que neteja de l'escola, mares,... totes són cridades a fer vaga, és una oportunitat per parlar sobre l'educació feminista i aquest text vol ser una petita guia per començar a parlar-ne.

LA REVOLTA DE LES DONES

Eines contra la violència de gènere en el context educatiu

La construcció d'un projecte educatiu d'IGUALTAT ha de contemplar el desenvolupament, en tots els nivells educatius, de procediments i actituds per l'educació INCLUSIVA, INTEGRADORA i PARTICIPATIVA. La qual cosa compren des del minut zero la planificació d'una estratègia per l'eradicació de la discriminació per gènere.

Com identificar i detectar problemes de gènere en l'àmbit educatiu?

- Hem de **saber transmetre el problema social que suposa la xacra de la violència sexista contra les dones**, definida com a autèntica pandèmia mundial sexista (ONU, *Declaració sobre l'Eliminació de la Violència contra la Dona*, 20/12/1993). Actualment ja disposem de prou estudis com per poder analitzar el fenomen d'una forma global, i els diversos organismes encarregats de recollir les dades ofereixen xifres esgarrifoses, només per recordar-ne algunes: 1 de cada 3

dones ha patit violència de gènere al llarg de la seva vida (35% de dones del món), 230 milions de nenes menors de 15 anys han estat forçades al matrimoni, 133 milions de dones han patit mutilacions genitals i 600 mil són víctimes del tràfic de persones (el 71%, 1 de cada 3, són menors) principalment per explotació sexual (3 de cada 4). A Europa 62 milions de dones han patit maltractaments (el 33%), dels quals només es denuncien un 33% de les agressions. A Espanya només es denuncien un 16% de les agressions, per aquest motiu hem d'aprendre a interpretar les dades estadístiques partint de la base que la dona maltractada en el nostre entorn més pròxim se

sent sola, aïllada, incompresa, humiliada i desprotegida amb raó, atès que només s'arriben a condemnar un 22% dels delictes (només 2 de cada 10 denúncies per maltractament). La qual cosa evidencia que el sistema judicial no està sent efectiu per combatre la violència de gènere.

- Cal **ajudar a reconèixer i rebutjar els diversos tipus de violència de gènere** (segons classificació del *Consell d'Europa*):

- **Violència física:** agressions corporals com empentes, cops, atacs amb armes, mossegades, cremades, estrangulacions, mutilacions, etc.;

- **Violència sexual:** qualsevol activitat sexual no consentida;

- **Violència psicològica:** múltiples modalitats d'agressió intel·lectual o moral, com amenaces, aïllament, menyspreu, intimidació i insults en públic, etc.;

- **Violència econòmica:** desigualtat en l'accés als recursos compartits com negar l'accés als diners, impedir l'accés a un lloc de treball, a l'educació, etc.;

- **Violència social:** l'agressor limita els contactes socials i familiars de la seva parella, aïllant-la del seu entorn i limitant així un suport social;

- **Violència estructural:** contra els drets bàsics de les persones i que es reproduïxen diàriament en el teixit social, com les relacions de poder que generen i legitimen la desigualtat, i el sostre de vidre per a les dones;

- **Violència espiritual:** consisteix en obligar a acceptar o erosionar el sistema de creences cultural o religiós d'un altre, a través del ridícul o del càstig.

- Cal **ajudar a identificar les situacions sexistes quotidianes, amb l'eliminació dels prejudicis, i sensibilitzar l'alumnat davant qualsevol tipus de discriminació o maltractament.** La violència de gènere es produeix de forma esglaonada: sovint comença amb comentaris i menyspreu i, com a últim esglaó, pot portar a l'assassinat. En aquest recorregut, cal fer especial atenció en el fet que hi ha un nivell perillós de tolerància entre la joventut en tres àmbits: **en la gelosia, en el caràcter dominant de l'home, i en alguns comportaments i conductes basades en el control de la parella** (*Observatori Regional de la Violència de Gènere*). Cal assenyalar aquests comportaments i visualitzar el fort impacte físic i emocional que provoquen en la dona. Per això, és de vital importància i una necessitat social de transmetre valors d'igualtat entre els/les adolescents perquè puguin afrontar i rebutjar situacions de violència o de postures abusives amb respostes de tolerància zero, i reconstruir el model saludable de relacions de parella.

- **Cal reforçar d'una manera positiva la diversitat, la interculturalitat i el paper femení, detectant i ajudant a suprimir els estereotips i rols de gènere.** En aquest sentit haurem de ser part productiva i complementar els continguts amb les aportacions, les personalitats i els valors femenins que sovint han estat silenciats als materials didàctics o apareixen de forma únicament testimonial en els llibres de text. Ser part activa en el procés, que també vol dir fer arribar les nostres

queixes i demandes als sectors públics i de producció editorial implicats.

També en la detecció i gestió de les violències de gènere juga un paper fonamental l'**acció tutorial**. En aquest sentit haurem de col·laborar en la difusió dels **protocols d'actuació** corresponents en tots els àmbits educatius, com a part integral transversal dels currículums i, sí es dóna el cas, exigir la formació necessària.

Quines són les lleis de protecció integral davant la violència de gènere?

- *La Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre de mesures de protecció integral contra la violència de gènere*, és la primera que inclou la perspectiva de gènere per analitzar el problema social incorporant el fet cultural com a causant del fenomen. Aquesta Llei estableix fins i objectius diferenciats per a cadascuna de les etapes educatives: des de l'educació infantil fins a les universitats. És important recordar que la Llei té un caràcter global, i destaca la importància de la sensibilització social i de la seva conscienciació i corresponsabilitat en la lluita contra aquesta xacra.

- *Llei orgànica 3/2007 de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes*, que desenvolupa en els seus articles continguts i indicacions cap al sistema educatiu en matèria d'igualtat.

En conclusió, **cal intervenir, no passar per alt, denunciar i advertir totes les actuacions incorrectes, desiguals, injustes i discriminatòries** que han gaudit de total impunitat i d'una permissivitat que les ha reforçades. Hem d'establir un **nivell de tolerància zero cap a tot el que vulneri els marges de la simetria entre sexes, cap a qualsevol comportament sexista**. La tolerància d'aquestes manifestacions afavoreix i dóna força al discurs sexista, al pensament misogin, al comportament autoritari. Hem d'educar per aprendre a detectar aquests senyals d'alarma, aquests símbols masculistes, i desterrar de les pissarres, dels passadissos, de les televisions, de les xarxes socials, del carrer, i d'arreu, els gestos de dominació o d'autoritat sexistes, i que poden desembocar en violència de gènere.

Aquest ha de ser l'any d'eradicació de la violència de gènere i perquè això passi la pressió social és essencial. **S'ha de trencar el silenci, hem d'exigir que es compleixin les lleis per acabar amb la impunitat, s'han de demanar responsabilitats polítiques per ineficàcia i incompliment de mesures pressupostàries i de formació del personal que intervén en els processos de violència de gènere, i s'han d'assenyalar tots els agents implicats -inclosos els jutges i les jutgesses- que ni escolten ni donen protecció a les víctimes.**

**Perquè ningú ho farà per nosaltres:
Empoderament femení!
Unides en la lluita del 8M!**